

College van procureurs-generaal

Voorzitter

Postadres: Postbus 20305, 2500 EH Den Haag,

Aan:
(fgd.) Hoofdofficieren van Justitie

Bezoekadres:
Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
Telefoon +31 70 33 99 800
Telefax +31 70 33 99 852

Onderdeel	College ondersteuning
Contactpersoon	mw mr. E.W.A.A. Slooff
Doorkiesnummer(s)	070-3399 874
Datum	16 januari 2006
Ops kenmerk	PaG/C/10075
Uw kenmerk	-
Bijlage(n)	-
Onderwerp	aandacht voor bedreigingen BOA's

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Beste Collega's,

Graag vraag ik uw aandacht voor het volgende.

Het terugdringen van geweld staat sinds een aantal jaren hoog in het vaandel van het Openbaar Ministerie. In samenwerking met de politie worden initiatieven ontplooid die bijdragen aan het indammen en aanpakken van uitingen van geweld en daden van agressie. Geweld kent vele verschijningsvormen en kan zijn gericht tegen objecten, burgers, maar ook tegen individuen in het uitoefenen van hun beroep.

De laatste tijd is er sprake van een stijging in het aantal meldingen van uitingen van agressie gericht tegen werknemers van bijzondere opsporingsdiensten en landelijke (inspectie)diensten. Te denken valt hierbij aan werknemers van de AID-inspectie, VROM-inspectie, Arbeidsinspectie, Belastingdienst, Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming e.d.

Een aantal van deze diensten heeft zich tot het College gericht om specifiek aandacht te vragen voor deze problematiek ten aanzien van hun werknemers. Ook in de Landelijke Stuurgroep Interventieteams is hiervoor aandacht gevraagd. Daarbij wordt aangegeven dat bij de werknemers van deze diensten het gevoel is ontstaan dat zij door de politie en het Openbaar Ministerie onvoldoende gesteund worden bij de uitoefening van hun werkzaamheden.

Dit wordt soms veroorzaakt door de behandeling bij het doen van aangifte ("aangifte doen heeft geen zin", "daar hoort u als ambtenaar tegen te kunnen") en soms door de wijze van afdoening van de aangifte (pas na verloop van tijd met soms een geringe transactie). Dit leidt bij hen met name tot onbegrip gezien het feit dat zij hun werkzaamheden mede verrichten om het Openbaar Ministerie in staat te stellen om strafrechtelijk op te treden.

Het College acht het van belang dat de personen die bij deze diensten werken, die overigens veelal de status hebben van buitengewoon opsporingsambtenaar, op een veilige wijze hun toezichthoudende/controlerende taak kunnen verrichten. Een krachtige aanpak van deze agressiemeldingen kan hier een bijdrage aan leveren. Ik verzoek u dan ook voor deze problematiek specifiek aandacht te vragen bij de korpschef(s) binnen uw arrondissement en bij uw officieren van justitie en (politie)parketsecretarissen. Daar waar mogelijk verdient het aanbeveling meldingen van agressie tegen dergelijke werknemers onmiddellijk op te pakken en met voortvarendheid te behandelen.

In dit licht wijs ik tevens, wellicht ten overvloede, op Polaris (de richtlijn voor strafvordering) waarin gesteld wordt dat bij een aantal delicten als strafverzwarende omstandigheid geldt dat het slachtoffer een ambtenaar is. De term 'ambtenaar' dient daarbij ruim opgevat te worden. Zoals in de toelichting op de richtlijn vermeld staat:

"De ambtenaar dient zijn taak onbelemmerd te kunnen vervullen. Hoewel niet gebaseerd op wettelijke bepalingen, gaat deze redenering ook op voor anderen die herkenbaar belast zijn met bewaking, handhaving van de orde en/of toezicht. Enkele voorbeelden daarvan zijn beveiligingsbeambten, suppoosten en treinconducteurs".

Vooris wil ik u verzoeken om zo veel mogelijk te proberen om naast de individuele slachtoffers ook de betrokken diensten te informeren over de uitkomst van een procedure tegen een geweldpleger die wordt vervolgd voor een misdrijf waarvan één van hun medewerkers het slachtoffer is.

Met collegiale groet,

Het College van procureurs-generaal

H.N. Brouwer

Openbaar Ministerie

College van procureurs-generaal

Voorzitter

Postadres: Postbus 20305, 2500 EH Den Haag.

Bezoekadres:

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
Telefoon +31 70 33 99 600
Telefax +31 70 33 99 852

Aan:

De hoofden van de parketten
Hoofd BVOM
De Directeur CVOM
De Directeur BOOM
De Directeur Rijksrecherche
Programmamanager Het OM VerandertOnderdeel
Contactpersoon
Doorkiesnummer(s)
Datum
Ons kenmerk
Bijlage(n)
OnderwerpBestuurlijke en Juridische zaken
mr. J. van Zijl
070-339 9884
14 februari 2006
PaG/BJZ-B/10180
1
Aanpak geweld tegen de politieBij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden. Wilt u slechts
één zaak in uw brief
behandelen.

Beste collega's,

Geweld in het publieke domein moet krachtig worden bestreden, waarbij bijzondere aandacht vereist is voor de aanpak van geweld tegen gezagsdragers en handhavers. Onlangs heeft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de korpsbeheerders en korpschefs van de regionale politiekorpsen en het Korps Landelijke Politiediensten de handreiking voor het "Protocol geweld tegen de politie" toegezonden.

Het College acht het noodzakelijk dat ook u beschikt over deze handreiking. Deze handreiking is het resultaat van de samenwerking tussen de politie, het ministerie van BZK en het Openbaar Ministerie en biedt de politiekorpsen en de parketten handvatten bij de afhandeling van geweldsincidenten tegen de politie. Met de handreiking wordt een belangrijke stap gezet in het terugdringen van geweld tegen de politie. Zo besteedt de handreiking aandacht aan onder meer het voorkomen van geweld, de rol van de ketenpartners en de minimumnormen voor het geweldsprotocol.

Het College verzoekt u de bestaande procedures voor geweld tegen de politie, die gemaakt zijn in uw arrondissement met behulp van deze handreiking te toetsen en zonodig daaraan aan te passen.

Het College onderstreept dat politiemensen (en andere ambtenaren en personen belast met orde- en rechtshandhaving en toezicht) hun taken onbelemmerd moeten

14 februari 2006 PaG/BJZ-B/10180

kunnen uitoefenen. Bij het optreden van deze functionarissen staat namelijk het optreden van de overheid centraal en niet dat van de betreffende ambtenaar. Dat betekent dat daar waar er sprake is van geweld tegen politiemensen er allereerst van de politieorganisatie zelf verwacht mag worden dat zij adequaat reageert en vervolgens zo snel mogelijk contact opneemt met het Openbaar Ministerie om, conform de werkwijze zoals die is neergelegd in het protocol, een vervolgingsbeslissing te nemen. Uitgangspunt daarbij is dat geweld tegen politieambtenaren te allen tijde een vervolg dient te krijgen.

De aard van de vervolging en de eis ter terechtzitting hangt echter wel af van de ernst van het gepleegde feit. Zo mogelijk dient voorlopige hechtenis te worden gevorderd in die gevallen waar het een feit betreft waarop voorlopige hechtenis is toegelaten en er gronden daartoe aanwezig zijn. In de overige gevallen verdient het sterke aanbeveling, gebruik te maken van de mogelijkheden van Aanhouden en Uitreiken; op die wijze ontvangt de verdachte gelijk een reactie van het Openbaar Ministerie en zal de strafzaak doorgaans binnen enkele weken worden behandeld.

Het vervolgen van dit soort feiten vloeit rechtstreeks voort uit de Aanwijzing voor de opsporing (2003A002). In veel gevallen zal er namelijk sprake zijn van een bekende dader, is de lichamelijke integriteit van de betreffende politieambtenaar aanzienlijk aangetast en kan het gepleegde strafbare feit een algemeen risico vormen voor het integer functioneren van de democratische orde.

Voor wat betreft het strafvorderingsbeleid wijst het College op het feit dat in de richtlijnen voor strafvordering (gebaseerd op het Kader voor strafvordering en BOS/Polaris) is bepaald dat indien het feit is gepleegd jegens een ambtenaar (of toezichthouder) de strafeis met 25% verhoogd dient te worden. Gelet op de systematiek van het stelsel van richtlijnen verwacht het College dat de officier van justitie in alle zaken betreffende geweld tegen een ambtenaar ter terechtzitting in zijn requisitoir expliciet aangeeft dat in de betreffende casus om die reden een hogere straf wordt geëist. Overigens is uit een strafvorderlijke analyse inzake geweld tegen ambtenaren (Openbaar Ministerie, Parket Generaal, 2002) onder meer gebleken dat deze categorie zaken door het Openbaar Ministerie beoordeeld en behandeld worden overeenkomstig dit stelsel van richtlijnen.

Het College gaat er voorts vanuit dat in de protocollen uitgebreid wordt ingegaan op de positie van de politieambtenaar als slachtoffer in het strafproces en de informatieverstrekking over het verloop van de strafzaak. Het ligt in de rede hierbij aansluiting te zoeken bij hetgeen reeds uitvoering is bepaald in de Aanwijzing slachtofferzorg (2004A004) en de Aanwijzing spreekrecht en schriftelijke slachtofferverklaring (2004A013).

14 februari 2006 PaG/BJZ-B/10180

Het College wijst erop dat het Openbaar Ministerie moet toezien dat het politieonderzoek naar aanleiding van het geweldsincident wordt verricht door functionarissen die niet zelf direct betrokken zijn geweest bij het geweldsdelict en tevens voldoende objectiviteit en distantie kunnen betrachten. Met de politie dienen tevens afspraken gemaakt te worden over de kwaliteit van de processen-verbaal en het voegingsformulier en over de termijnen van inzending.

Mede op basis van deze handreiking gaat het College ervan uit dat u samen met de politie goede afspraken zult maken of reeds hebt gemaakt over de afhandeling van geweldsincidenten tegen de politieambtenaren en dat een krachtdadig opsporings- en vervolgingsbeleid zal bijdragen aan een herstel van het gezag van de overheidsdienaar en het terugdringen van deze categorie geweldsdelicten. Zoals in de handreiking is vermeld is een evaluatie van de protocollen noodzakelijk. Op die wijze kan worden gemeten of de gemaakte afspraken daadwerkelijk het beoogde effect sorteren. Het College verzoekt u zodanige afspraken te maken met de politie en binnen uw parketorganisatie maatregelen te nemen (onder meer over de wijze van registratie van deze zaken) dat in januari 2007 op zaaksniveau geëvalueerd kan worden in hoeverre de politie en het Openbaar Ministerie invulling hebben gegeven aan de in de handreiking beschreven werkwijze.

Het College verzoekt u binnen uw parketorganisatie bij de meest betrokken medewerkers deze brief en de hierbij gevoegde handreiking bekend te maken. Zoals vermeld zijn de politieregio's door de minister van BZK reeds op hoogte gebracht.

Met collegiale groet,
het College van procureurs-generaal

H. Bolhaar (waarnemend voorzitter)